

ARCYBISKUP METROPOLITA CZĘSTOCHOWSKI

ZARZĄDZENIE w sprawie dostosowania dotychczasowych decyzji do aktualnych przepisów prawa polskiego w stanie epidemii

W związku z zasadami wprowadzonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 kwietnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r., poz. 697), wprowadza się z dniem 20 kwietnia 2020 r. następujące zmiany w dotychczas wydanych rozporządzeniach:

1. Od dnia 20 kwietnia 2020 r. w sprawowaniu liturgii w obrębie kościołów i kaplic uczestniczyć może liczba osób zależna od powierzchni użytkowej danego kościoła lub kaplicy (nie wliczając w to zakrystii i pomieszczeń nie przeznaczonych dla wiernych oraz chórów muzycznych, o ile nie ma tam miejsc siedzących dla uczestników liturgii). Liczba osób mogących uczestniczyć w liturgii jest określona jako jedna osoba na 15 m² powierzchni;
2. Po obliczeniu powierzchni użytkowej i wyliczeniu wynikającej z tego liczby osób mogących uczestniczyć w liturgii, informację o dopuszczalnej maksymalnej liczbie uczestników należy w sposób czytelny umieścić na drzwiach głównych lub tablicy ogłoszeń, jeśli znajduje się w pobliżu drzwi. Należy tam umieścić również informacje o obowiązku zasłaniania ust i nosa przez uczestników liturgii. Na użytek służb uprawnionych do kontrolowania sposobu wypełniania aktualnie obowiązujących ograniczeń, wydaje się być pożyteczne posiadanie stosownej dokumentacji technicznej obiektów sakralnych, zawierającej dane o ich powierzchni użytkowej;
3. Do dopuszczalnej liczby uczestników liturgii nie wlicza się duchownych celebrujących sakramenty i sakramentalia oraz posługujących (których liczba musi być ograniczona do niezbędnego minimum);
4. Zakrystia przeznaczona jest wyłącznie dla sprawujących liturgię i posługujących. Wiernych nie wolno wprowadzać do kościoła lub kaplicy

- przez zakrystię, a jedynie przez drzwi wejściowe, które nie mogą być podczas liturgii zamknięte na klucz lub zasuwę, ponieważ stanowią konieczną drogę ewakuacyjną;
5. Osoby uczestniczące w liturgii muszą zachować pomiędzy sobą 2 metry odległości. Zasada ta dotyczy także sprawujących liturgię i posługujących. Należy zatem wyznaczyć miejsca, które mogą zająć celebrujący, posługujący i uczestnicy liturgii, aby pomiędzy poszczególnymi osobami zachowany był odpowiedni odstęp. Miejsca te mają być odpowiednio oznakowane, a uczestnicy poinformowani, że mogą zająć wyłącznie te wskazane miejsca;
  6. Stosownie do zapisów rozporządzenia, czynności religijne, poza ceremoniami związanymi z pogrzebem, odbywać się mogą jedynie w budynkach, zatem nie można sprawować Mszy świętych przy ołtarzach polowych;
  7. W świetle obowiązujących przepisów nie jest możliwe gromadzenie się wiernych poza budynkiem kościoła lub kaplicy (nawet z zachowaniem 2 metrów odległości pomiędzy poszczególnymi osobami), które uczestniczyłyby w liturgii korzystając z nagłośnienia zewnętrznego;
  8. Aż do odwołania nakłada się obowiązek zakrywania, przy pomocy odzieży lub jej części, maski albo maseczki, ust i nosa także w miejscach kultu religijnego. Wyłącznie celebrans, koncelebrans i diakon posługujący podczas liturgii nie muszą zasłaniać twarzy jedynie podczas celebracji. Sprawowaniem czynności religijnych jest także sprawowanie sakramentów i sakramentaliów. W przypadku sakramentu spowiedzi należy jednak rozważyć, czy stosowanie zasłaniania twarzy nie jest wskazane ze względów bezpieczeństwa. W innych sytuacjach, np. w kościele, na terenie przykościelnym, w zakrystii, w kancelarii parafialnej, duchowni są zobowiązani mieć maseczkę ochronną lub – zgodnie z przepisami – zakryć usta i nos. Pozostali posługujący (ministranci, lektorzy, psalterzyści, kantorzy, organiści, zakrystianie) oraz wszyscy wierni obecni podczas liturgii muszą zasłaniać usta i nos;
  9. Podczas przyjmowania Komunii świętej wierni powinni ostrożnie zdjąć lub uchylić maseczkę lub część ubioru zasłaniającą usta i nos, nie dotykając jej zewnętrznej części;
  10. Znosi się zakaz wstępu na teren cmentarza, przy zachowaniu zwyczajnych środków ostrożności i innych przepisów prawa. W poszczególnych przypadkach zarządcy cmentarza mogą jednak zabronić wstępu na ich obszar poza sprawowaniem ceremonii pogrzebowych;
  11. Podczas sprawowania pogrzebu na cmentarzu znajdować może nie więcej niż 50 uczestników, oprócz osób sprawujących kult religijny lub osób dokonujących pochowania, lub osób zatrudnionych przez zakład lub dom pogrzebowy, z zachowaniem odległości 2 metrów pomiędzy poszczególnymi osobami;

12. Msze święte pogrzebowe mogą być sprawowane w kościołach parafialnych i filialnych oraz w kaplicach cmentarnych. W uzasadnionych przypadkach, po uzgodnieniu pomiędzy proboszczem, administratorem parafii lub rektorem kościoła, a także rodziną osoby zmarłej i obsługą pogrzebu, Mszę świętą można sprawować w obecności trumny z ciałem lub urny z prochami (pamiętając o zakazie otwierania trumny w kaplicy lub w kościele). Pochowanie ciała lub prochów dokonuje się według trzeciej formy pogrzebu. Przejście z trumną lub urną z kościoła lub kaplicy na cmentarz może mieć miejsce wyłącznie w przypadku, gdy cmentarz bezpośrednio sąsiaduje z kościołem lub kaplicą. Należy jednak w tej sytuacji zachować bezpieczną odległość pomiędzy poszczególnymi osobami, a przejście ma mieć formę uproszczoną. W pozostałych przypadkach uczestnicy pogrzebu przemieszczają się na teren cmentarza indywidualnie (pieszo lub środkami transportu);
13. W przypadku pogrzebów osób zmarłych w wyniku zakażenia kornawirusem, trzeba zastosować się ściśle do zaleceń służb sanitarnych, z którymi należy się skontaktować w celu uzyskania szczegółowych wytycznych;
14. W przypadku organizacji nabożeństw należy zachować wszystkie zasady dotyczące liczby osób mogących uczestniczyć w liturgii oraz odległości pomiędzy poszczególnymi osobami. Nie można jednak organizować nabożeństw poza budynkami kościołów lub kaplic;
15. Wszystkich, zarówno duchownych, jak i świeckich, zobowiązuję do respektowania zasad wyrażonych w niniejszym zarządzeniu oraz aktualnych regulacji prawa polskiego.

Powyższe zarządzenia wchodzi w życie z dniem podpisania, z zachowaniem zarządzeń poprzednio wydanych, chyba że poszczególne ich zapisy zostały zniesione, zmienione lub stoją w sprzeczności z powyższymi.

(-) **Ks. Marian SZCZERBA**
KANCLERZ

(-) ✠ **Wacław DEPO**
ARCYBISKUP METROPOLITA
CZĘSTOCHOWSKI

Częstochowa, 20 kwietnia 2020 r.
L.dz. 518/5.1.1/2020